

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. november 26.

bb. 1. felkutatják a népi kerámia régi emlékeit veszprém megyében

a vid/fm/sk/ká/il/cz

1967. november 26.

veszprém megyében, - ahol egykor országos híruk volt a népi keramikuskoknak, - ma már csak egy ember, a balatonfüreden lakó pázmány józsef dolgozik hivatásszerűen a kihalt szakma utolsó művelőjeként. pázmány józsef behatóan kutatja a múlt századok gazdag hagyományait. különösen a sümeg-tapolca vidék régi népi kerámiai emlékeit gyűjtötte nagy szorgalommal. sümegen már zalaházy tamás veszprémi püspök 1522-ben kiadott urbáriumában is megemlékezik a jobbágy fazekasokról, más írásos emlékek szerint 1880. és 1910. között ötven műhelyben üzték itt e szakmát. sümegi népi kerámiákon, fazekasipari termékeken megtalálhatók a helyi motívumokkal keveredett habán hatások. pázmány józsef a múzeumok anyagán kívül lerajzolta a magángyűjteményekben és a hajdani fazekas-családok leszármazottainál található utolsó emlékek forma- és díszítőelemeit. a népi iparművész az értékes gyűjtés alapján tányérsorozatot készített, amelyen a sümegi, a tapolcai és a városlódi keramikuskok legszebb díszítőelemei láthatók.

pázmány józsef házi múzeumot rendez be az összegyűjtött fazekasipari emlékekből./mti/

--

bb. 2. bakonyi bejárány az olasz piacra

a vid kz/sk/ká/il/cz

1967. november 26.

a bakony-vidék nagykiterjedésű legelőin több mint 110.000 birkát tartanak az állami és szövetkezeti gazdaságok.

/folyt.köv./

- 1 -

10.00/il

1/2

bb. 2. / bakonyi bárány... 1. folyt./ il

a szaporulat jó részét exportálják. az alföldi homok gyengébb legelőin növekedett soványabb, husosabb állatokat főképpen a franciák és görögök kedvelik, a faggyusabb, zsírosabb bakonyvidéki bárány viszont az olaszok csemegéje. az olasz kereskedelmi szakemberek ezekben a napokban járták végig a hegyvidék juhászatait, és válogatták ki a legújabb bárány-szállítmányt. a hegyvidéki csemege az év végéi ünnepeken kerül piacra. a megállapodások szerint a következő napokban 11 vagon fiatal birkát indítanak utnak a bakonyi mezőgazdasági üzemek./mti/

--

bb. 3. jó a „békatermés,, - megduplázzák az exportot

vid/kz/sk/ká/il/cz

1967 november 26.

rekordot hozott az idei „békatermés,, a közép-tisza vidéken. a szolnoki felszabadulás halászléi termelőszövetkezet városszéli békatarólójában eddig együttesen 300 mázsányi gyűlt össze. a szövetkezet eredetileg 275 mázsát szándékozott exportálni, a jó „termés,, azonban lehetővé teszi, hogy ennek a kétszeresét juttassák külföldre./mti/

--

bb. 4. széncinkék a „csend birodalmában,,

a vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. november 26.

a jégkorszak növény-, rovar- és állatmaradványait őrző bátorligeti természetvédelmi rezervátumot még öt évvel ezelőtt is a „csend birodalmának,, nevezték. a madártani intézet szakemberei azóta nagyszámu mesterséges odut helyeztek el a nagyhirű rezervátumban azzal a céllal, hogy éneklő madarakat csalogassanak oda. a próbálkozás sikerrel járt. a „csend birodalma,, most már madárdaltól hangos. különösen a széncinkék kedvelték meg, s ragaszkodnak, immár véglegesen az ősfák és zombók közötti tanyájukhoz. a megfigyelések szerint a kis énekesmadarokból több mint félezer tanyázik már a rezervátumban./mti/

--

- 2 -

W

bb. 5. megkezdődött a hálózás - több mint tizezer apróvadat fognak be a duna-tisza közén

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1967. november 26.

az apróvadban gazdag duna-tisza közti szántóföldeken megkezdődött az élővad-befogás. kunszentmiklós határában napok óta „kerítik,, a nyulakat, a hét végén pedig megkezdték a foglyok csapdázását is. a tervek szerint e területről több mint 10 000 nyulat és fácánt fognak be, illetve értékesítenek élve. nagyobb részüket külföldre szállítják, kisebb részüket pedig az ország más részein engedik szabadon vándorfrissítés céljából./mti/

--

bb. 6. a legnagyobb községi vízmű

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1967. november 26.

a hajdu-bihar megyei püspökladányban megkezdték az ország legnagyobb községi vízművének építését. a csaknem 20 millió forintos beruházási költséggel épülő vízmű együttesen 70 kilométernyi vezetékkel szolgáltat egészséges vizet a püspökladányiaknak. az építkezés több ütemben történik. a teljes vízmű 1969-re készül el./mti/

--

bb. 8. az átlagosnál gyengébb az idei balatoni nádtermés

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1967. november 26.

az idei aszályos nyári időjárás nem kedvezett a balatoni nádtermésnek. a nádszálak általában 15-20 centiméterrel kisebbek a szokottnál, s ez, az együttesen 2 500 holdas „nádtengerre,, vonatkoztatva, tetemes kiesést jelent. az átlagosnál gyengébb termés betakarítása a leveles nád vágásával megkezdődött. az először levágott leveles nádból a téli építkezésekhez használt fagyvédő nádpallók készülnek. jórészt e célra - az előszezonban - 30 000 kévét vágnak le és szállítanak a feldolgozó üzemekbe./mti/

--

13.40/gy

- 3 -

W

bb. 7. új barlangkijáratot nyitottak aggteleken - Láthatóvá vált a cseppkövekben gazdag „agyagos terem”,

a vid-szf/tné/ká/gy/acz

1967. november 26.

borsod megye egyik leglátogatottabb idegenforgalmi vidékét, aggteleket az idén tovább fejlesztették, a baradla barlang bejáratánál, a sziklafal tövében, kétmeletes üzemi épületet adtak át rendeltetésének. a „barlangi házban”, kényelmes várótermet, pénztárt, mosdókat, emléktárgy árusító helyiségeket, a turavezetők részére pedig pihenőszobákat, továbbá raktárakat, kisebb műhelyt és transzformátorházat alakítottak ki. a korszerű trafóállomással biztonságosabb a földalatti cseppkő termék villamosenergia ellátása. ha magyar területen üzemzavar keletkeznék, a berendezések automatikusan átkapcsolnak a csehszlovákiai hálózatra.

az elmúlt hetekben fontos - a vendégek kényelmét szolgáló - munkát fejeztek be aggteleken. a rövid túrákon résztvevő látogatók eddig egy természetes viznyeléből kiképzett kijáraton jutottak a felszínre. esős időben azonban ezt a kijáratot a víz gyakran elöntötte és iszapos sár nehezítette a közlekedést. a hegyoldalban most új barlangkijáratot nyitottak és így lehetővé vált, egy csaknem 200 méter hosszú újabb barlangszakasz - benne a cseppkövekben igen gazdag ugynevezett „agyagos terem”, - bemutatása. az eddig csak néhány szakember által ismert terem cseppkőállománya teljesen rongálódásmentes. szép cseppkőképződményeit a téli hónapokban nagy fényerejű reflektorokkal világítják meg.

a barlang környékének szépítése, rendezése során a jövő év közepéig 7,5 méter széles, két oldalán optikai vezetősávval ellátott korszerű autótutat építenek. a községet átszelő főközlekedési út és a magyar-csehszlovák államhatár között, a barlang bejárata előtti tisztáson pedig 140 személygépkocsi és 40 autóbusz elhelyezésére alkalmas pormentes burkolatú parkolóhelyet építenek, továbbá üzemanyagotöltő állomást szerelnek fel./mt1/

13.45/gy

..

- 4 -

144

bb. 9. időjárásjelentés

1/gy/La

1967. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap délben:

párás, hideg idő

az enyhébb, páradus levegő hatására elsősorban spanyolországban, franciaországban és a skandináv-félszigeten erősen felhős az idő, és sokfelé esik az eső. szárazföldünk keleti felében jobbra napos, száraz és az évszakhoz képest hideg az időjárás. a szovjetunió európai területein továbbra is többfelé havazik.

hazánkban szombaton száraz, hideg, a nyugati határszélen felhős, egyébként napos idő volt. a hőmérséklet napközben csak 1-4 fokig emelkedett. vasárnap hajnalra mínusz 4-10 fokig hűlt le a levegő. a délelőtt folyamán folytatódott a száraz, napos idő, a hőmérséklet 11 órakor mínusz 3- plusz 3 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0,5 fok volt, 3,6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, változatlan.

várható időjárás hétfő estig: nyugat felől időnkénti felhősödés, valószínűleg csapadék nélkül. a reggeli órákban, elsősorban a dunántúlon párás, helyenként ködös idő. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő délkeleti-déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 4-9 fok között, a nyugati megyékben csak kevéssel 0 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 0- plusz 5 fok között.

a duna vizállás budapestnél 150 centiméter.

/mt1/

..

14.00/gy

- 5 -

144

bb. 10. kiállítások a hajduságban

vid j/gy/La

1967. november 26.

vasárnap délelőtt debrecenben dr. tóth ervin művész-történész megnyitotta a budapesti pedagógus szakszervezet fáklya klubja képzőművészeti stúdiójának tárlatát. több mint harminc pedagógus-művész állította ki képet, a festmények és grafikák a stúdió balatonboglári művésztelepén készültek. debrecen után hajdu-bihar megye több más helyén is bemutatják a képzőművészeti stúdió anyagát.

hajduböszörményben sille gábornak, a hajdu-kerület utolsó főkapitányának emlékkiállításán vasárnap délelőtt tárlatvezetést tartottak. ez a kiállítás a hajdu-kerület egykori dokumentumai és a debreceni állami levéltár iratanyaga alapján mutatja be kossuth lajos szabadságharc-korabeli kormánybiztosát, a későbbi hajdu-kerületi főkapitányt, aki a hajdúvárosok fejlesztésében szerzett nagy érdemeket./mti/

bb. 11. „a lenini zászlók alatt 1917-1967,, címmel kiállítás nyílt a gyulai várban

vid j/gy/La

1967. november 26.

vasárnap a gyulai vár lovagtermében nagyszabású kiállítás nyílt „a lenini zászlók alatt 1917-1967,, címmel. a nagy októberi szocialista forradalom félévszázados jubileumára rendezett kiállítás bemutatja a szovjetunió 50 éves fejlődéstörténetét, a szovjet nép életét, nagyszerű eredményeit és békepolitikáját.

az ünnepi megnyitón banadics márton, a hazafias népfőnt gyulai városi bizottságának titkára méltatta a nagy októberi szocialista forradalmat s az azóta elért eredményeket./mti/

bb. 12. a 2. országos kulich gyula fotókiállítás ünnepi megnyitója békéscsabán

vid j/gy/La

1967. november 26.

másodszor rendeztek országos jellegű kulich gyula fotókiállítást békéscsabán, a munkácsy mihály muzeumban. a kulich gyula fotópályázat célja: a mártírhalált halt ifjú kommunistára emlékezve, fényképek segítségével bemutatni az utóbbi években bekövetkezett fejlődést, a magyar nép megváltozott életét.

/folyt. köv./
14.40/gy

- 6 -

bb. 12. / a 2. országos... 1. folyt./ Gy

a 2. országos kulich gyula fotókiállításra számos városból küldték el felvételeiket az amatőr fotósok. hatvankilenc szerző több mint száz alkotását mutatják be. az ünnepi megnyitón püski gábor, a békés megyei művelődési házak igazgatója tartott beszédet s osztotta ki a díjakat. a kiállítás első díját, a kulich gyula emlékplakettet és a vele járó 1 500 forintot „tájkép 1967,, című fényképével horváth lajos budapesti lakos nyerte./mti/

bb. 13. obeliszk a varju-tanyán

vid j/gy/La

1967. november 26.

fertőszentmiklós és röjtökmuzsaj között fásor ágazik le az országútról. a fásor egy, már enyészetnek indult tanyához vezet, amely varju-tanya néven bevonult a történelembe. a második világháború alatt ez a tanya adott menedéket szökött katonáknak, munkaszolgálatosoknak, és itt találtak otthonra a párt illegális harcosai is, akiket a nyilasok köröztek.

az mszmp kapuvári járási pártbizottsága összegyűjtötte a legendássá vált egykori illegális találkozóhely múltjára vonatkozó adatokat, és emlékoszlopot emelt a varju-tanya azon épületének helyére, amely annak idején az életet jelentette az üldözötteknek.

a kommunista mártiroknak emléket állító öt méter magas obeliszk felavatására vasárnap délelőtt került sor. az ünnepségre az ország minden részéből, sőt a szomszédos csehszlovákiából is érkeztek vendégek, akik egykor maguk is a varju-tanyán találtak menedéket. megjelent az ünnepségen pataki lászló, az mszmp megyei bizottságának első titkára, mód aladár tanszékvezető egyetemi tanár is. az emlékoszlop felavatásánál kónya lajos kossuth-díjas költő mondott ünnepi beszédet.

az emlékművet a jövőben a kapuvári járás kisz fiataljai gondozzák majd. nevükben gerencsér józsef, a kapuvári járási kisz bizottság titkára vette át az obeliszket, amelyen a következő felirat olvasható:

„azoknak, akik otthonat adtak az eszmének, menedéket az üldözötteknek, miközben maguk is üldözöttekké váltak,,.

a felirat alatt hét név, akik a varju-tanyán áldozták életüket az eszméért./mti/

14.45/g

- 7 -

bb. 14. szovjet békeküldöttség érkezett szabolcsba

vid j/gy/La

1967. november 26.

az országos béketanács meghívására - Ivan evdokimovics glusczenko akadémikusnak, a Lenin nevét viselő országos mezőgazdasági akadémia tagjának, a szovjet békevédelmi bizottság tagjának vezetésével - 15 tagú szovjet békeküldöttség érkezett vasárnap szabolcs-szatmár megyébe. a delegáció tagjai között van alekszej pavlovics judokov nyugalmazott vezérőrnagy, aki a magyarországi felszabadító harcok idején a budapest elnevezésű légi hadosztály parancsnoka volt, s aki nyiregyháza felszabadításának éjszakáját a városban töltötte.

a kedves vendégeket, akik most viszonzozzák a szabolcsiak októberi szovjetunióbeli látogatását, a záhonyi határállomáson koncz károly, a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei titkára üdvözölte. a fogadtatáson jelen volt harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, az országos béketanács alelnöke, horváth gabriella, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, májer istván, a magyar-szovjet baráti társaság megyei titkára, jakab miklós, a kisvárdai járási pártbizottság első titkára.

a szovjet békedelegáció tagjai megérkezésük után nyiregyházaán megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. elhelyezték a hála és kegyelet virágait az emlékmű talapzatára az országos béketanács, valamint a hazafias népfront megyei bizottságának és az mszbt megyei elnökségének képviselői is.

a vendégek a délutáni órákban - a megyei és városi párt-és népfrontvezetők társaságában - megtekintették nyiregyháza nevezetességeit, ellátogattak a színházba, a szabadtéri színpadra, az új lakónegyedekbe és a mezőgazdasági technikumba./mti/

--

15.15/1L

- 8 -

kl

bb. 15. dr. fritz bock osztrák alkancellár budapestre érkezett

gg/1e/gy/La

1967. november 26.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására a magyar-osztrák hosszulejárati árucsereforgalmi megállapodás aláírására vasárnap délután budapestre érkezett dr. fritz bock osztrák alkancellár, kereskedelmi és újjáépítésügyi miniszter, valamint kísérete.

a vendégek fogadására a keleti pályaudvaron megjelent dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, beck istván nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. az alkancellár fogadásánál jelen volt dr. kurt enderl, az osztrák köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

bb. 16. fürst-émlékmúzeum nyílt rumban

vid j/gy/La

1967. november 26.

a magyar munkásmozgalom egyik kiemelkedő alakja, a fiatalon mártírhálált halt fürst sándor rumi szülőházában vasárnap emlékmúzeum nyílt. a vas megyei politikai és társadalmi szervek eredeti állapotában állították helyre a rába-parti kis, falusi házat. a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának évfordulója és a mártír születésnapja - 1903. november 26. - különösen időszerűvé tette az eseményt.

a díszbe öltözött falu ünnepén megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vas megye országgyűlési képviselője, németh istván, az mszmp vas megyei bizottságának titkára, dr. gonda györby, a megyei tanács vb elnöke, fürst zoltán, a mártír öccse, az egykori harcostársak képviselőjében ligeti lászló, a kpvdz főtitkára, továbbá a járási és községi párt-, állami és tömegszervezeti vezetők, a fürst nevét viselő iskolák, kisz szervezetek, szocialista brigádok képviselői.

a községi pártszékházban tartott emlékünnepségen borsányi györgy, a párttörténeti intézet munkatársa ismertette fürst sándor életutját. a mártír öccse, fürst zoltán történeteket mondott el az ifjú sándorról, s megköszönte, hogy testvére emlékezetét kegyelettel őrzik. ligeti lászló, a kpvdz főtitkára az egykori harcostársak nevében hangsúlyozta: ez a múzeum figyelmeztessen, ne feledjük hőseinket, mártírjainkat! az ünnepség után koszorukat helyeztek el a fürst-házon levő emléktáblán.

a múzeumot vinkovits jános, a kisz vas megyei bizottságának első titkára nyitotta meg./mti/

- 9 -

kl

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. november 27.

bb. 1. vágánykorszerűsítés a budapest-vác főútvonalon

1 hbj/hné/1e/gy/cz

1967. november 27.

a budapest és szob között húzódó nemzetközi vasúti fővonal pályája már hosszabb ideje nem felel meg a nagy nemzetközi és helyi igénybevételnek, a nagy forgalom következtében annyira tönkrement a pálya, hogy a MÁV kénytelen volt a nemzetközi expressz vonatok sebességét is lényegesen csökkenteni, a forgalom különösen lelassult vác és budapest között, ahol naponta igen sok munkásvonat jár.

a legrosszabb állapotban levő vonalszakaszt, a göd és vác közöttit a MÁV az idén már korszerűsítette: mindkét vágány-párt rendbehozták, hozzáláttak a pályafenntartási dolgozók, nagy gépek, segítségével, a rákospalota-ujpest állomás és dunakeszi között is a rekonstrukcióhoz, az egyik vágánypárt ez év végéig felújítják, a másikat a jövő év elején építik át, ugyan-csak jövőre építik át a dunakeszi-göd közötti szakaszt - és hozzálátnak dunakeszi állomás felújításához is, úgyhogy 1968 végén már rákosrendezőtől vácig korszerű pályán haladhatnak a vonatok, rákospalota - ujbuda állomás felújításának terve azonban még nem készült el, itt is sok problémát kell megoldani, a többi között meg kell szüntetni a közut-vasút szintbeni kereszteződését felül-, vagy aluljáróval, ezért az állomás korszerűsítése némi késedelmet szenved.

a vác-szob közötti szakasz átépítésére a következő években kerül sor./mti/

--

KW

- 1 -